

REFERAT Udvalget for Klima og Landdistrikter 2022-2025 d. 04-09-2025

Mødedato Torsdag d. 04. september 2025 kl. 16:30

Mødested Specialenheden

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Beredskabsplan ved stormflodsvarsling ved Mariagerfjord.....	4
Budgetbemærkninger til budget 2026 for Udvalget for Klima og Landdistrikter.....	8
Forslag til takster for 2026 for Mariagerfjord Kommune.....	9
Orienteringssager.....	10
Eventuelt.....	11
Lukket: Underskriftsark.....	12

Punkt 49: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-4-22

Forventet sagsgang

UKL

Beslutning

Godkendt.

Punkt 50: Beredskabsplan ved stormflodsvarsling ved Mariagerfjord

14.00.08-G01-2-23

Forventet sagsgang

UKL, ØK, BY

Anledning

Beredskabsstyrelsens Nationale Risikobillede fra 2024 har udpeget 51 kommuner, der er truet af potentielle risici. Mariagerfjord Kommune indgår i udpegningen for risiko for hav og vandløb

Fagenheden for Teknik og Miljø har udarbejdet en beredskabsplan i forhold til håndtering af risici i forbindelse med forhøjet vandstand og stormflod i Mariagerfjord Kommune. Planen omfatter varslede og uvarslede hændelser på kort og mellemlang sigt - betegnet som 50-års hændelser - og omfatter behovet for overvågning/varsling, højvandsvagtjeneste og anskaffelse af nødvendigt materiel.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Byrådet:

1. At Beredskabsplan ved højvande og stormflodsvarsel godkendes.
2. At der gives bevilling på 605.000 kr. til investering.
3. At bevillingen finansieres af budgettets uforbrugte rådighedsbeløb til klimatilpasning.

Inddragelse

Beredskabsplan ved stormflodsvarsling er lavet i samarbejde med Mariagerfjord Vand og Beredskab Nordjylland.

Sagsfremstilling

Beredskabsstyrelsens Nationale Risikobillede giver et overblik over de risici, som vurderes bør have størst opmærksomhed på kort og mellemlangt sigt. Risiciene kan forårsage kriser, som rækker langt ud over, hvad der kan håndteres lokalt eller med almindelige dagligdags ressourcer. Risikobilledet peger på, at 5 ud af de 16 nationale risici relaterer sig til ekstremt vejr. Dette er eksempelvis hændelsestyper, som ekstremregn og oversvømmelser fra havet, der kan medføre større skader.

Mariagerfjord Kommune er en af de 51 udvalgte kommuner, der er truet af potentielle oversvømmelser, med afsæt i de kommende klimahandleplaner der skal foreligge med udgangen af 2025 vil der skulle udarbejdes risikostyringsplaner for oversvømmelsesrisici for såvel hav og vandløb senest ultimo 2027. Nærværende beredskabsplan er et delelement i den mere omfattende risikostyringsplanen.

Beredskabsplanen er udarbejdet med baggrund i, at forhøjet vandstand og stormflod er de mest relevante risici i Mariagerfjord Kommune og den bygger på estimerede 50 års hændelser. Planen skal bidrage til at ruste os til at håndtere både varslede og uvarslede højvandshændelser i den nærmeste fremtid. Planen er udarbejdet i samarbejde mellem Mariagerfjord kommune, Mariagerfjord Vand og Nordjyllands Beredskab.

Der er således tale om en plan, der skal klargøre hvem hvad og hvornår der sættes i værk og udpege de områder hvor der er størst risiko for materielle skader, når der opstår ekstraordinære hændelser som forhøjet vandstand og stormflod. Planen beskriver, hvordan den overordnede krisestyring skal foregå, når de almindelige ressourcer og rutiner ikke er tilstrækkelige.

Det fremhæves, at der i Mariagerfjord Kommune lægges op til et borgernært beredskab, hvor grundejere har ejeransvar og selv tager aktivt del i sikring af privat ejendom.

Planen tager afsæt i vandstands niveauer i Mariager Fjord, hvor der er flest materielle værdier på spil og opleves som mest kritiske. Det vil sige de større byer Hobro, Mariager og Hadsund, samt Dania, Als Odde og Øster Hurup.

Det er DMI der overvåger og varsler vandstande over kritisk niveauer. I Mariagerfjord har det hidtil været muligt at måle vandstande online fra vandstandsloggere ved to stationer (Als Odde og Hobro Havn). Der er senest opsat yderligere tre

vandstandsloggere (Hadsund Fiskerihavn, Dansk Salts Havn og Hobro Værft) med henblik på at give mere forudsigelse og præcis prognose for vandstandsudviklingen i hele fjorden.

Når DMI varsler vandstande over kritiske niveauer, vil beredskabsplanen blive aktiveret.

Tabellen herunder viser de kritiske vandstande, hyppighed/sandsynlighed for at disse vil blive overskredet og varslet. Derudover angives behovet og anbefalede beredskabsindsatser, der bør iværksættes ud fra en afvejning af hyppighed og konsekvens af højvandshændelserne.

Lokalitet	Kritisk Vandstand	Hyppighed/Sandsynlighed	Beskyttelse
Hadsund	1,0	Ca. hvert år	Private sikre egne værdier med sandsække
Als Odde	1,05	Ca. hvert år	Private sikre egne værdier med sandsække
Dania	1,2	Ca. hvert 2.-3. år	Private sikre egne værdier med sandsække
Hobro	1,36	Ca. hvert 8-9. år	Private sikre egne værdier med sandsække, Park og Vej sikre infrastrukturelle værdier og Ejendomscenter sikre kommunale ejendomme
Ø. Hurup	1,5	Ca. hvert 15-16. år	Private sikre egne værdier med sandsække
Mariager	1,6	Sjældnere end hvert 50. år	Private sikre egne værdier med sandsække

DMI er en vigtig samarbejdspartner som første led i overvågning og varsling af vandstande, der nærmer sig kritisk niveau på landsplan og lokalt. DMI's varslings tjeneste notificerer telefonisk afdelingslederen for Park og Vej, før en forventet højvandshændelse i Mariagerfjord (lokal varsling). Hvorefter de underretter Mariagerfjord Vands vagttjeneste og Beredskab Nordjyllands vagtcentral.

Herefter aktiveres varslingskæden for stormflodsvarsel i Mariagerfjord (Bilag 1). Beredskabsplanen har ophæng i "Plan for forsat drift". I de akutte situationer, hvor koordinationsgruppen træder sammen, vurderer Direktøren for Teknik, Kultur og Klima, hvornår det er nødvendigt at aktivere Mariagerfjord Kommunes "Plan for forsat drift" og i hvilket omfang, det er nødvendigt at igangsætte kommunikationstiltag.

Højvandsberedskab

Hvis beredskabsplanen skal udmøntes, betinger det etablering af et kommunalt højvandsberedskab som kan iværksættes efter større eller mindre skala. Et højvandsberedskab medfører investeringer i materiel og økonomi til daglig drift i større eller mindre grad, afhængigt af hvilket serviceniveau der ønskes. Herudover vil investeringen og økonomi også være påvirket af om man ønsker at være forberedt på at kunne håndtere enkelte udsatte områder eller alle udsatte områder.

De nuværende erfaringer, tilgængelig data og viden om faktorer som temperatur, nedbør, vindforhold og vandstrømme der påvirker udviklingen i vandstanden i fjorden afspejler en lav sandsynlighed for, at der sker forhøjet vandstand i hele fjorden. For at udvikle viden om højvandsforhold indgår Mariagerfjord kommune i et samarbejde med DMI om evaluering og indrapportering af lokal viden når der har været kritiske hændelser.

Der anbefales en vagttjeneste og beredskab der tænkes ind sammen med det eksisterende vinterberedskab i perioden fra 1. oktober til 1. april og opretholdes af vagt og beredskab i sommerperioden på et minimumsniveau.

Nødvendigt materiel, indkøbes således at det kommunale beredskab har relevant udstyr til rådighed på Materielgårdene Produktvej 4 i Hadsund og Gettrupvej 3 i Hobro. til at beskytte infrastrukturelle værdier og det udstyr der skal til for at

servicere borgere på det niveau der tilbydes.

Beredskabsstyrelsen i Thisted har det nordjyske lager af watertubes og mobile dæmninger, m.m. som kan rekvireres, når der anmodes om Beredskabsstyrelsens assistance. Der rettes opmærksomhed på, at Beredskabsstyrelsen og Beredskab Nordjylland alene rykker ud ved helt akutte, uvarslede, livstruende hændelser. Derfor kan der ikke kalkuleres med dette materiel i den lokale beredskabsplan.

Fagenheden anbefaler et højvandsberedskab, hvor fagenheden varetager overvågning og varsling af borgere, virksomheder og kommunale institutioner i udsatte områder og samtidig tilbyder muligheden for afhentning af sandsække på Materielgårdene i henholdsvis Hobro og Hadsund på centrale steder, hvor højvande varsles. Fagenheden iværksætter sikring af infrastrukturelle værdier på havnen i Hobro og evaluerer efterfølgende på hændelser

Oversigt over økonomiske konsekvenser ved et højvandsberedskab

Drift	
Vagtjeneste	75.000
Beredskab og øvelser	175.000
Sandsække assistance med opfyldning og udlevering.	225.000
Transport ved central udlevering	16.000
Opsætning og nedtagning af sikringer	150.000
Årlig drift i alt	641.000
Investeringer	
Formidlingsløsninger	100.000
Barriere til Hobro havn indkøb	275.000
Sand og sække, container og maskine indkøb	230.000
Investeringer i alt	605.000

Fagenheden anbefaler, at der evalueres på beredskabsplanen ved udarbejdelsen af klimatilpasningsplanen ultimo 2027.

Økonomi

Økonomien til investeringerne i udstyr og maskiner på 605 t.kr. ønskes frigivet fra anlægsbudget "Anlægsopsparinger til klimasikringsformål", hvor der i 2025 er et restrådighedsbeløb på 1,0 mio. kr.

Udgifterne til driften finansieres via det nuværende vinterberedskab, og der evalueres økonomisk i forbindelse med klimatilpasningsplanen ultimo 2027.

Beslutning

Ad 1: Indstilles godkendt idet udvalget bemærker, at enkelte redaktionelle rettelser (herunder reference til "plan for fortsat drift") indsættes i den endelige version.

Ad 2: Indstilles godkendt med den ændring, at udvalget indstiller en bevilling på op til 800.000 kr., således der kan anskaffes barrierer til de fulde 450 meter i stedet for de planlagte 262 meter.

Ad 3: Indstilles godkendt.

Bilag

Beredskabsplan ved stormflodsvarsling - version I

Bilag 1 Varslingskæde Højvandsberedskab

Punkt 51: Budgetbemærkninger til budget 2026 for Udvalget for Klima og Landdistrikter

00.30.10-S00-1-25

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

I henhold til Mariagerfjord Kommunes politiske budgetvejledning 2026-2029 skal forslag til bemærkninger til budgetforslaget 2026 behandles i de stående udvalg.

I denne sag behandles budgetbemærkninger, der beskriver rammerne i budgetforslaget 2026 på Udvalget for Klima og Landdistrikters område.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At budgetbemærkningerne godkendes.

Sagsfremstilling

I henhold til Mariagerfjord Kommunes politiske budgetvejledning for 2026-2029 præsenteres bemærkninger og bevillingsoversigter omhandlende budgetforslaget 2026 for Udvalget for Klima og Landdistrikters område.

Bemærkningerne indgår som en del af Økonomiudvalget og Byrådets samlede 1. behandling af budgettet.

Som Budgetforslaget aktuelt ser ud, indeholder det følgende forudsætninger:

- Regnskabserfaringer fra 2024 samt tekniske korrektioner (godkendt på Økonomiudvalgets møde 2. april 2025).
- Nye pris- og lønskøn for 2026-2029 fra KL.
- Ændringer som følge af Lov- og cirkulæreprogrammet.

Bemærkningerne er 1. udkast til budgetforslaget for 2026. Når de politiske beslutninger om råderumsskabelse, nye udvidelsesforslag med videre er kendt, bliver der udarbejdet et oplæg til de endelige bemærkninger til budget 2026. De endelige bemærkninger følger budgetforslaget til Byrådets 2. behandling 9. oktober 2025.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Budgetbemærkninger Udvalget for Klima og Landdistrikter 2026

Punkt 52: Forslag til takster for 2026 for Mariagerfjord Kommune

00.30.10-S00-1-25

Forventet sagsgang

UKL, ØK, BY

Anledning

For at sikre generel åbenhed og information om de kommunale takster skal der laves en takstoversigt for Mariagerfjord Kommune til budget 2026.

Det er obligatorisk at lave takstoversigt både til budgetforslag og til det vedtagne budget.

I henhold til Mariagerfjord Kommunes tidsplan for budget 2026-2029 skal de politiske udvalg komme med forslag til 2026-takster til Byrådets 1. behandling af budgettet 18. september 2025.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Byrådet:

1. At taksterne for 2026 godkendes.

Sagsfremstilling

Hvert år skal der laves en takstoversigt til både budgetforslaget og det endelige budget.

Takstoversigten indeholder takster for ydelser til borgerne for brug af sociale institutioner og ordninger samt skolefritidsordninger. Det er eksempelvis betalingen for daginstitutionspladser og dagpleje, madudbringning, takster på kultur- og fritidsområdet.

Der er ikke formkrav til takstoversigten, som derfor kan udarbejdes efter den enkelte kommunes ønsker og behov.

Et samlet forslag til takstoversigt bliver sendt til Byrådsmedlemmerne i forbindelse med budgetforslagets 1. behandling 18. september 2025.

Udvalget for Klima og Landdistrikter skal komme med forslag til takster 2026 vedrørende modtagelse af jord på kommunens jorddepoter.

Når de politiske beslutninger om råderumsskabelse, nye budgetønsker med videre er kendt, kan det blive nødvendigt at korrigere og beregne de endelige takster til budget 2026. De endelige takster følger til Byrådets 2. behandling af budgetforslaget 9. oktober 2025.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Bilag

Takstoversigt 2026 - Klima og Landdistrikter

Punkt 53: Orienteringssager

00.01.00-G01-15-22

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Generel orientering til udvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Der var orientering om intern ressourcesituation på landdistriktsområdet.

Taget til orientering.

Punkt 54: Eventuelt

00.01.00-G01-15-22

Forventet sagsgang

UKL

Beslutning

Intet

Punkt 55: Lukket: Underskriftsark

85.02.02-G01-4-22

Mødet sluttede kl. 19.20.